

OBSAH

ÚVOD	1
ODSTAVEC	3
Zarovnání	3
Počítačové zarovnání	5
Členění odstavců	5
Odstavcová zářezka	5
Odstavcové zářezky v programech	6
Bez odstavcové zářezky	7
Předsazený text	7
Grafická zářezka	9
Další úpravy odstavců	9
Kombinace	12
Odstavcová zářezka nejsou mezery!	12
Parchanty	13
Odstraňování parchantů	13
Dělení slov	15
Ruční dělení	16
Zakázané dělení	17
Mezislovní mezery	18
Sazba na praporek a dělení slov	19
Zarovnaná sazba	19
Počítačový algoritmus	20
Nastavení algoritmu	21
Mezislovní mezera ve verzákové sazbě	23
Široká a úzká písma	23
Větší stupně písma	23
Inteligentní počítačový algoritmus	23
Proklad	25
Automatický proklad	27
Prostrkání	27
Vyznačování	30
Kurzíva	30
Polotučné písmo	30
Kapitálky a verzálky	31
Další kresebné varianty písma	31
Podtrhávání	31
Barevné odlišení	32
Prostrkání sazby	32
Odlišné písmo	33
Vyznačování a interpunkce	34
Ukázky prací	35
PÍSMO	41
Struktura počítačového písma	43
Pojmenování písem	43
Počet bodů v písmu	44
Kerningové páry	44
Hinting	45
Počet znaků	45
Problémy s písmy	47
Chybějící kurzíva, kapitálky	47
Klasifikace písem	48
Obrázková „písma“	48
Tvorb písma	48
Písmové formáty	49
Distribuce a autorská práva	50

HLADKÁ SAZBA..... 51

Spojovník – »–«	51	Procento a promile – % a ‰	67
Pomlčka – »–«.....	52	Tilda – ~	67
Přestávka v řeči	53	Palec a stopa – " a '	68
Náhrada závorek (přestávka v řeči)	53	Plus a rovná se – + a =	68
Přímá řeč	53	Zápisy v počítačové literatuře	68
Opakovací znaménko	54	Znak větší než >	68
Výčet	54	Klávesové zkratky	68
Celé peněžní jednotky	54	Internetové adresy.....	69
Náhrada pomlčky nebo spojky	55	Elektronická pošta	71
Další případy použití	56	Mezera	71
Počítáče	56	Verzátky	72
Interpunkční znaménka.....	56	Prostrkaná sazba	72
Tečka –	56	Úprava mezer v normální sazbě	73
Výjimky a další použití	57	Malý seznam mezer	75
Otazník – ? a vykřičník – !	57	Mezery InDesign	75
Čárka – ,	58	Mezery QuarkXPress	76
Středník – ;	58	Čísla.....	76
Dvojtečka – :	59	Rozměry	77
Výpustka –	59	Oddělování řádů	78
Závorky	60	Římské číslice	78
Uvozovky	61	Číslice a písmena	79
Odsuvník (apostrofov) – '	63	Peněžní jednotky	80
Další znaky	63	Řazení číslic pod sebe	80
Stupeň – °	63	Datum a čas	81
Paragraf – §	64	Telefonní čísla	82
Ampersand – &	64	PSČ	84
Hvězdička – *	65	Zlomky	84
Křížek – †	65	Pozor na záměnu	85
Znak číslo – #	66	Závěr	85
Lomítko – /	66		

TECHNICKÁ SAZBA..... 87

Matematická sazba.....	87	Indexy a exponenty	90
Základní pravidla	88	Sazba bez podpory	91
Znaménka	88	Mezery a pořadí	94
Zlomky	89	Zjednodušená sazba	94

Pořadová sazba.....	96	Jednoduché tabulky.....	101
Odrážky.....	98	Linky.....	102
Obsah.....	99	Podtisk.....	103
Tabulková sazba.....	101	Hlavička a umístění.....	105

TYPOGRAFIE NA INTERNETU 107

Pravidla sazby.....	109	Další možnosti typografie na webu.....	111
Kódování.....	110	Doporučené servery.....	111

SAZBA CIZÍCH JAZYKŮ..... 113

Uvozovky.....	113	Základní pravidla pro sazbu němčiny.....	121
Interpunkce.....	114	Speciální znaky.....	121
Dělení slov.....	114	Verzátky.....	122
Akcenty a speciální znaky.....	114	Spojovník.....	122
Číselné údaje.....	119	Dělení slov.....	122
Měnové jednotky.....	119	Interpunkce.....	122
Další zvyklosti.....	120	Uvozovky.....	122
Základní pravidla pro sazbu angličtiny.....	120	Slitky.....	122
Pravopis.....	120	Zkratky.....	122
Verzátky.....	120	Fraktura.....	122
Apostrof.....	120	Přehledné tabulky.....	123
Interpunkce.....	120	Způsob psaní uvozek v některých	
Uvozovky.....	120	evropských jazycích.....	123
Dělení slov.....	121	Způsob psaní čísel v některých	
Číslovky.....	121	evropských jazycích.....	123
Zkratky.....	121	Doporučená literatura.....	124

ČEŠTINA (Libuše Mohelská) 125

Tvarosloví.....	125	Značky.....	127
Podtypy při skloňování.....	125	Iniciálové zkratky.....	128
Životnost.....	125	Zkratková slova.....	128
Přídavná jména s koncovkami -íci a -ící.....	126	Interpunkce.....	128
Odvozování příponami (dosový).....	126	Tečka.....	128
Přídavná jména z číslovek.....	126	Čárka.....	128
Číslovky.....	126	Uvozovky.....	129
Zkratky.....	127	Závorky.....	129
Druhy zkratk.....	127	Velká písmena.....	130

Styl	130	Zakázané dělení	132
Slovosled	130	Dělení v sazbě	133
Přejatá slova	131	Odrážkové seznamy	134
Formátování	131	Zdroje	135
Dělení slov	131		

ÚPRAVA TEXTU 137

Krátce o výpočtech	137	Hierarchie stylů	151
Psaní	137	Jednoznakové předložky a spojky	152
Chyby a odstraňování	140	Textový editor	152
T602	142	InDesign	152
Styly odstavců	143	Nové „pevné mezery“ pro InDesign	153
Word	143	QuarkXPress	155
Styly v sázecím programu	144	Znakové styly	155
InDesign	145	Logické hledisko	156
QuarkXPress	148	Předpis sazby	158

KOREKTURA 159

Klasická korektura	159	Opravy prováděné přímo v Acrobatu	162
Korekturní znaménka	160	Korektura v Acrobatu	162
Možnosti korektur v Adobe Acrobatu	161		

KNIHA 165

Zrcadlo sazby	166	Poznámky	181
Rozkres postavení sazby	166	Obrázky	182
Vzorové stránky	167	Zalamování v úhlu 90°	183
Stránkový rejstřík	168	Popisky k obrázkům	183
Rádkový rejstřík	169	Legendy	183
Záhlaví a zápatí	172	Obrtékání	183
Vzorové stránky	172	Písmo	184
Paginace	173	Popis vnitřních částí knihy	184
Oddíly	175	Vydavatelská značka	185
Další prvky knižní sazby	176	Vakát	185
Stránková zarážka	176	Patitíl	186
Východová stránka	176	Protitíl (frontispis)	186
Nadpisy, titulky a podtitulky	176	Hlavní titul	186
Marginálie	178	Vydavatelský záznam	187
Iniciály	179	Věnování • Motto	187

Předmluva	187	Korektury	195
Úvod	187	Maketa	195
Mezititul	188	Řešení východových řádků – parchantů ...	196
Rejstřík	188	Algoritmus	199
Seznam literatury, vyobrazení nebo zkratk	189	Určité zvláštnosti novin a časopisů	200
Glosář	190	Písmo	201
Doslov • Epilog	190	Pokračování na straně...	202
Resumé	190	Sazba v úzkých sloupcích	203
Obsah	190	„Perex“	204
Tiráž	192	Citace	204
Další části knihy	192	Parchanty v časopisecké a novinové sazbě	205
Errata	193	Titulky	207
Obrazové přílohy	193	Sazba poezie a divadelních her	208
Obálka • Desky	193	Básně	208
Přebal	194	Úprava básně	211
Předsádka • Vnitřní strana obálky	194	Sazba divadelních her	211

AKCIDENČNÍ SAZBA 217

Optický střed stránky	218	Ozdobné iniciály	233
Sazební obrazec	218	Ornamenty a symboly	234
Vyrovňování sazby	219	Barevná písma	234
Ukázky	220	Stínování písem	235
Historický přístup	222	Optické zarovnávání okrajů	236
Počítače	224	Obrysové písmo	237
Ručně	225	Trocha historie	237
Minuskové číslice	226	Módní písma	237
Kapitálky	226	Jednotný vizuální styl	241
Slitky	228	Firemní značka	244
Vkládání slitků u běžných písem	229	Vyhodnocení testů	244
QuarkXPress	230	Serifová písma	244
InDesign	230	Bezserifová písma	245
Další slitky v InDesignu	230	Módní písma podle období	246
Alternativní znaky	232		

DODATKY..... 249

Pojmenování písem	249	Vyjadřování velikosti písma	264
Klasifikace písem	251	Relativní jednotky	264
Klasifikace ATypI	251	InDesign	265
Československá klasifikace	252	QuarkXPress	267
Klasifikace FontFont	256	Seznam zkratk..... 270	
Kódové stránky..... 257		Dodatek k pravidlům..... 273	
Zápis znaků – Macintosh	258	Vzorník..... 275	
Zápis znaků – Windows	259	Co má vzorník obsahovat?	275
Speciální znaky ve Windows	259	Pomocné programy	276
Práce se skripty – Windows	260	Ukázky	276
Typometrický systém..... 261		Obsah CD	279
Absolutní jednotky	261	Windows	279
Didot	261	Macintosh	280
Pica	262	Literatura..... 282	
Upravený systém pica (Adobe)	262	Knihy	282
Velikost písma	262	Časopisy	287
Kůželka	263	Normy	287

REJSTŘÍK 289